

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Την ερώτηση αυτή την ακούσαμε πολλές φορές όχι μονάχα από αντιπάλους μας, μὰ κι από φίλους του αγώνα μας, που μᾶς ζητοῦν νὰ ξεκαθαρίσουμε καλὰ ποιὲς εἶναι οἱ ἀρχές μας, τὰ ἄρθρα τῆς πίστης μας. Καὶ σαυτὴ τὴν ἐρώτηση θὰ θέλαμε σήμερα νὰ δώσουμε μὴν ἀπάντηση. Δὲ θὰ ἐθέσουμε ὅμως οὔτε ἀρχές, οὔτε δόγματα, οὔτε ἄρθρα πίστης. Γιατὶ αὐτὰ ὅλα τὰ θεωροῦμε πὼς εἶναι συνέπειες κι ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοῦ φεμινισμοῦ. Γιὰ μᾶς ὁ φεμινισμὸς εἶναι κάτι πολὺν πρὸ βαθύ. Εἶναι ἕνας τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀντικρούζει κανεὶς τὴν κοινωνικὴν ὀργάνωση, εἶναι μὴ **θέση** πὸν παίρνει κανεὶς ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπότητας. Καὶ γιὰ νὰ τὸ ποῦμε μὲ ὅσο τὸ δυνατὸν ἀπλοῦστερα λόγια, εἶναι ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας μὲ τὸ σωστὸ καὶ δίκιο μέτρο, χωρὶς προκατάληψη, χωρὶς **ἐκ τῶν προτέρων** δογματικὴ κρίση, σύμφωνα μὲ παλιὰς παραδόσεις πὸν μᾶς τὶς κληροδότησαν συνθηκῆς ζωῆς περασμένες πιά.

Ὅταν μὴ φορὰ λυτρωθεὶ κανεὶς ἀπὸ τὴν προκατάληψη αὐτὴ ὅλα τὰλλα ἔρχονται μονάχα τους. Πὼς θὰ σκεφθεῖ ἡ φεμινίστρια γυναίκα γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, πὼς θὰ **δεῖ** τὸν ἑαυτὸ της μέσα στὴν κοινωνία; Θὰ πεῖ: **Εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος.** Ἔχω δικαίωμα νὰ ζήσω, νὰ καλλιεργήσω τὶς φυσικὲς καὶ σωματικὲς μου δυνάμεις. Νὰ ἔχω **θέληση δική μου.** Νὰ ἐκδηλώσω τὸν ἑαυτὸ μου καὶ τὴ θέλησή μου. Γιὰ νὰ τὸ ἐξασφαλίσω αὐτὸ πρέπει πρῶτ ἀπῶλα νὰ ἐξασφαλίσω τὴ συντήρησή μου, γιὰ νὰ μὴν ἀνταλλάξω τὴν ἀνεξαρτησία μου μὲ τὸ κομμάτι τὸ ψωμί πὸν θὰ μοῦ δίνει ἕνας ἄντρας, εἴτε πατέρας εἶναι, εἴτε ἀδελφός, εἴτε σύζυγος. Θὰ κερδίσω τὴν **ἠθικὴ** μου ἀνεξαρτησία, μὲ τὴν **οἰκονομικὴ**. Τὴ στιγμὴ πὸν εἶμαι ἀνεξάρτητη οἰκονομικὰ, πὸν εἶμαι ἕνα **ἄτομο** ὅπως κάθε ἄλλο μέσα στὴν κοινωνία, καὶ πὸν μοῦ γίνεταὶ αὐτὸ συνειδητό, θέλω νὰ γίνω αὐτὸ γενικὰ συνειδητό καὶ στοὺς ἄλλους.

Μόλις ἀποκτήσουμε ἐμεῖς οἱ γυναῖκες αὐτὴ τὴ **συνειδηση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας**, ἀρχίζουμε νὰ βλέπομε τὴ σημερινή μας θέση στὴν κοινωνία ὅπως διόλου διαφορετικὰ ἀπ' ὅτι τὴ βλέπαμε ὡς τότε. Ἀντιλαμβανόμεστε ἀμέσως πὼς εἴμαστε παντοῦ καὶ πάντα

ὑπὸ κηδεμονίαν. Τὴν παρουσία μας τὴ διευθύνουν οἱ ἄντρες, πὸν μόνοι διευθύνουν τὶς μεγάλες οἰκονομικὲς ὀργανώσεις, τράπεζες, ἐπιχειρήσεις κλπ. Τὴν τύχη μας καὶ τὴν τύχη τῶν παιδιῶν μας πάλι τὴ διευθύνουν οἱ ἄντρες, πὸν κυβερνοῦν τὴν πολιτεία, πὸν κανονίζουν τὶς σχέσεις τῶν λαῶν ἀναμεταξύ τους, πὸν κηρύττουν τὸν πόλεμο ἢ τὴν εἰρήνη. Στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες κρατοῦν τὴ γυναίκα σὲ κατώτερες θέσεις, κι ἄς ἔχει τὰ ἴδια προσόντα μὲ τοὺς ἄντρες συναδέλφους της.

Κάθε μέρα μᾶς γίνεται πρὸ φανερὴ καὶ πρὸ ὀδυνηρὴ ἡ μειονεχτικὴ μας θέση, ἡ ἀνισότητα πὸν μᾶς βαραίνει.

Δὲ χρειάζεται λοιπὸν καμιὰ προπαίδεια γιὰ τὸ φεμινισμό, δὲ χρειάζεται κἄν νὰ παρηγοήσουμε **ποῦ** ἀδικεῖται ἡ γυναίκα ἀπὸ τὸ νόμο ἢ ἀπὸ τὴν κοινωνία. Ἀρκεῖ νὰ νιώσει μὴ γυναίκα μέσα της βαθύτατα τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. Ὅλα τὰλλα εἶναι λεπτομέρειες κι ἔρχονται μόνα τους. Μὴ νομίζει ὅμως κανένας πὼς φτάνει νὰ κερδίζει μὴ γυναίκα τὸ ψωμί της μὲ τὴ δουλειά της γιὰ νὰ εἶναι καὶ φεμινίστρια. Κάθε ἄλλο. Ἄν τὸ κάνει **μόνο** ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἀνάγκης κι ὄχι ἀπὸ μὴ ψυχικὴ ἐπιταγή, ἂν βλέπει τὴ δουλειὰ σὰ μὴ σκλαβιὰ προσωρινὴ ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ τὴ λυτρώσει ὁ γάμος, τότε ἡ γυναίκα αὐτὴ εἶναι σκλάβια γεννημένη, ἕνα πλάσμα παράσιτο, ἐτεροκίνητο, χωρὶς καμιὰν ἀτομικότητα. Ὁ φεμινισμὸς βλέπει καὶ στὸ γάμο μὴ συμβίωση ἐλεύθερον συντρόφων, πὸν δὲ ζητεῖ νὰ ὑποτάξει κανέναν ἀπὸ τοὺς δύο.

Ὅστε ἄς μὴ χανόμεστε στὶς λεπτομέρειες. Ἀρκεῖ νὰ νιώσουμε τὴν κεντρικὴ οὐσία τοῦ φεμινισμοῦ, τὴν ἀναγνώριση τῆς ἀπόλυτης ἀνθρώπινης ἀξίας, ἄσχετα ἀπὸ φύλο.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη πὸν θὰ συλλάβει κανεὶς αὐτὴ τὴν κεντρικὴ οὐσία, εἴτε ἄντρας εἶναι εἴτε γυναίκα, θὰ μπορέσει νὰ πεῖ μαζί μὲ τὸν ποιητὴ:

«Μετεβλήθη ἐντός μου
ὁ ρυθμὸς τοῦ κόσμου».